

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
HERCEGOVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA
MINISTARSTVO PROMETA I VEZA

NACRT

ZAKON O JAVNIM CESTAMA

Mostar, studeni 2001. godine

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuje se upravljanje cestama, uporaba cesta, održavanje, zaštita, rekonstrukcija i izgradnja cesta, financiranje cesta, koncesija na cestama, uslovi prometa i mjere zaštite cesta, upravljanje cestama te nadzor nad cestama na području Hercegovačko-neretvanske županije (u daljnjem tekstu: Županija).

Članak 2.

Cesta, prema ovom Zakonu, je svaki javna cesta i nekategorizirana cesta na kojoj se obavlja promet.

Javna cesta u smislu ovog Zakona su: regionalna, lokalna i nekategorizirana cesta.

Nekategorizirana cesta je površina koja se koristi za promet po bilo kojoj osnovi i koja je pristupačna većem broju raznih korisnika.

Članak 3.

Cesta je javno dobro u općoj uporabi i od interesa je za Kanton. Na cestama se ne može sticati pravo vlasništva niti druga stvarna prava po bilo kojem osnovu.

Članak 4.

Javnu cestu čine:

- donji i gornji sloj ceste;
- cestovni građevinski objekti (mostovi, podvožnjaci, nadvožnjaci, propusti, tuneli, galerije, potporni i obložni zidovi, pothodnici i nadhodnici);
- uređaji za odvodnju;
- zemljišni pojas sa obje strane ceste širine najmanje 1 metar računajući od crte koje čine krajnje točke poprečnih profila ceste (širina trupa ceste);
- cestovno zemljište u širini koju čine širina trupa ceste i širina zemljišnog pojasa, te površine na kojima su izgrađene cestarske kuće, stacionari, sevisi, benzinske crpke i drugi objekti za potrebe održavanja cesta i usluga vozilima i putnicima, predviđeni projektom ceste;
- sve prometne i druge površine na cestovnom zemljištu;
- zračni prostor iznad kolnika u visini od 7 metara;
- mjerne vage i objekti za vaganje i kontrolu prometa;
- priključci na javnu cestu u širini zemljišnog pojasa;
- prometna signalizacija (horizontalna, vertikalna i svjetlosna) i oprema ceste (stalni uređaji za zaštitu ceste i prometa od snježnih nanosa, djelovanja vjetra, osulina i nanosa zemljanog materijala, smjerokazni stupići, kilometarski stupići, odbojnici, cestovni telekomunikacijski uređaji i oprema, javna rasvjeta u funkciji prometa, cestovne značke, detektori i brojači prometa, ventilacijska oprema u tunelima, ograde, satovi za parkiranje, uređaji i oprema za zaštitu od buke i drugih štetnih utjecaja od prometa i sl.);
- cestarske kuće, stacionari i objekti za potrebe održavanja cesta.

Članak 5.

Javne ceste razvrstavaju se na temelju kriterija koje donosi Skupština Županije.

Akt o kategorizaciji regionalnih javnih cesta na području Županije donosi Vlada Županije (u daljnjem tekstu: Vlada) na prijedlog Ministarstva prometa i veza Hercegovačko-neretvanske županije (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) i objavljuje se u Službenom glasilu Županije.

Akt o kategorizaciji lokalnih javnih cesta donosi nadležno tijelo jedinica lokalne samouprave.

II. UPRAVLJANJE CESTAMA

Članak 6.

Osiguranje materijalnih i drugih uvjeta za održavanje, zaštitu, rekonstrukciju, izgradnju i upravljanje regionalnim javnim cestama vrši se preko Uprave za ceste koja je u sastavu Ministarstva.

Osiguranje materijalnih i drugih uvjeta za održavanje, zaštitu, rekonstrukciju i upravljanje lokalnim cestama u nadležnosti je jedinica lokalne samouprave.

Županijska Uprava za ceste može intervenirati i na važnijim lokalnim priključnim cestama što se utvrđuje posebnim planom kojeg donosi Ministarstvo.

Članak 7.

Županijska uprava za ceste (u daljnjem tekstu: Uprava za ceste) obavlja sljedeće poslove iz nadležnosti Ministarstva koji se odnose na:

1. planiranje, izgradnja, održavanje i rekonstrukcija cesta iz nadležnosti Županije, a u skladu s planom razvoja,
2. stručne poslove zaštite cesta,
3. financiranje radova i povjera poslova održavanja cesta na području Županije specijaliziranim poduzećima,
4. financiranje radova i povjeravanje poslova izgradnje i rekonstrukcije cesta na području Županije ovlaštenim poduzećima,
5. vođenje investicijsko-tehničke dokumentacije o cestama i cestovnim objektima na području Županije,
6. predlaganje visine naknade za korištenje cesta iz svoje nadležnosti,
7. čišćenje snijega i leda sa kolovoza i posipanje kolovoza u cilju spriječavanja poledice
8. priprema dugoročne i srednjoročne planove razvoja javnih cesta,
9. priprema srednjoročne i godišnje planove i programe održavanja, zaštite, rekonstrukcije i izgradnje javnih cesta,
10. priprema plan obnove javnih cesta,
11. vrši investitorske poslove za obnovu, rekonstrukciju i izgradnju javnih cesta,
12. osigurava tehničko-tehnološko jedinstvo sustava javnih cesta,

13. vrše investitorske poslove za osiguranje potrebne studijske i projektne dokumentacije iz oblasti javnih cesta,
14. brine se o realizaciji mjera i aktivnosti na poboljšanju sigurnosti prometa na javnim cestama,
15. poduzima mjere radi zaštite javnih cesta i osiguranju prometa na njima,
16. predlaže financijske planove za potrebe javnih cesta,
17. poduzima potrebne mjere za očuvanje i zaštitu okoliša,
18. osigurati neometan i siguran promet na javnim cestama,
19. obavještavati javnost o stanju na javnim cestama i načinu odvijanja prometa,
19. obavlja i druge poslove iz svoje nadležnosti.

Članak 8.

Upravom za ceste rukovodi ravnatelj.

Ravnatelja Uprave za ceste imenuje Vlada na prijedlog ministra prometa i veza, uz suglasnost zamjenika ministra.

Članak 9.

Bliže odredbe o unutarnjoj organizaciji Uprave za ceste regulirat će se Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Ministarstva.

Članak 10.

Uprava za ceste ovlaštena je u opravdanim slučajevima zatvoriti javnu cestu za promet, s tim da je za zatvaranje javne ceste potrebna predhodna suglasnost Ministarstva.

Članak 11.

Uprava za ceste dužna je nadoknaditi štetu korisniku javne ceste, ako je šteta prouzročena stanjem javne ceste.

Uprava za ceste obvezu naknade štete iz stavka 1. ovog članka može ugovorom prenijeti i na pravnu osobu kojoj se povjerava održavanje ceste.

III. ODRŽAVANJE, ZAŠTITA, REKONSTRUKCIJA I IZGRADNJA JAVNIH CESTA

Članak 12.

Radovi na održavanju javnih cesta, u smislu ovog Zakona su radovi tekućeg održavanja i radovi pojačanog održavanja javnih cesta.

Radovi pojačanog održavanja cesta izvode se na osnovi tehničke dokumentacije.

Članak 13.

Održavanje cesta obuhvata radove kojim se osigurava neometan i siguran promet, a osobito:

1. opravka kolnika, trupa ceste, potpornih i obložnih zidova,
2. uklanjanje odronjenog materijala, čišćenje kolnika i objekata i objekata za odvodnju, održavanje bankina, nasipa, usjeka i zasjeka,
3. postavljanje, zamjena, opravka i uklanjanje oštećene prometne signalizacije i opreme ceste,
4. održavanje objekata na cestama,
5. košenje trave i održavanje zelenih površina i zasada u cestovnom pojasu,
6. održavanje potrebne preglednosti cesta i oznaka u cestovnom pojasu,
7. obnavljanje, zamjena i ojačanje dotrajalih kolnika,
8. ograđivanje rubnjaka, izrada pješačkih i biciklističkih staza,
9. saniranje klizišta i odrona,
10. ojačanje i zamjena propusta i mostova dužine do 10 metara,
11. obnova potpornih i obložnih zidova i zaštita čeličnih konstrukcija od korozije,
12. vođenje podataka o javnim cestama,
13. obavljanje drugih poslova kojima se osigurava stalan, neometan i siguran promet na cestama.

Članak 14.

Dionica javnih cesta u naselju održava se kao sastavni dio javne ceste , izuzev:

- održavanje sustava za odvodnju,
- čišćenje javne ceste,
- javne rasvjete,
- zelenih površina,
- biciklističkih i pješačkih staza.

Slivnici uz javnu cestu u naselju koji nisu vezani uz mjesnu kanalizacionu mrežu, zamjena i popravak slivničkih rešetki i poklopaca, revizionih okana na kolniku javne ceste, održavaju se kao sastavni dio te javne ceste.

Članak 15.

Radovi na održavanju javne ceste izvode se tako da se zbog njih, u pravilu, ne smije obustaviti promet.

U slučaju obustave prometa, Uprava za ceste najkasnije u roku od 48 sati prije početka obustave prometa dužna je putem sredstava javnog informiranja izvjestiti učesnike u prometu o obustavi prometa.

Članak 16.

Željezničko-cestovni prijelaz u dvije razine u cijelosti se održava kao javna cesta u dijelu koji se nalazi iznad željezničke pruge.

Ako se javna cesta nalazi ispod željezničke pruge održava se samo javna cesta.

Članak 17.

Poslovi tekućeg i pojačanog održavanja javnih cesta, obujam pojedinih radova i rokovi za izvođenje tih radova, podaci o javnim cestama o kojima se vodi evidencija i način vođenja tih podataka, stalni nadzor nad stanjem javnih cesta, uvjeti i način obavljanja cestarske službe regulirat će se Pravilnikom o održavanju javnih cesta, kojeg donosi Ministar uz suglasnost zamjenika ministra.

Članak 18.

Pod izgradnjom cesta u smislu ovog Zakona, smatra se izgradnja javnih cesta pretežno po novoj trasi koja se može preklapati i sa dijelovima stare trase.

Pod rekonstrukcijom cesta u smislu ovog Zakona, smatraju se radovi na dijelu postojeće javne ceste kojom se mijenja njena osnovna karakteristika u cilju povećanja kapaciteta ceste i razine usluga.

Članak 19.

Strategiju razvoja javnih cesta na području Županije donosi Skupština Županije, na prijedlog Vlade.

Strategija sadrži:

- analizu stanja cesta i potrebe razvoja javnih cesta,
- opravdanost izgradnje javnih cesta,
- potrebe održavanja postojećih cesta i načela održavanja javnih cesta.

Članak 20.

Prednost u izgradnji javnih cesta utvrđena strategijom iz članakka 19. ovog Zakona mora biti zasnovana na prostornim, prometnim, tehničkim, ekološkim i demografskim analizama za gospodarski opravdanim prometno-tehničkim rješenjima.

Članak 21.

Program građenja i održavanja javnih cesta na prijedlog Ministarstva donosi Vlada, za razdoblje od dvije godine.

Program iz stavka 1. ovog članakka mora biti usklađen sa strategijom razvoja javnih cesta na području Županije.

Članak 22.

Izgradnja, rekonstrukcija i održavanje javnih cesta utvrđuje se godišnjim planom.

Godišnji plan iz stavka 1. ovog članakka donosi Uprava za ceste, uz suglasnost Ministarstva .

Članak 23.

Tehnička dokumentacija za izgradnju i rekonstrukciju javnih cesta, pored dokumentacije utvrđene posebnim Zakonom sadrži:

1. projekat vertikalne i horizontalne signalizacije, plan i program rada svjetlosne signalizacije, projekat cestovne opreme, plan osvjetljenja,
2. situacioni projekat priključivanja i križanja puteva i priključivanje postojećih objekata na javnoj cesti,
3. situacioni projekat mjesta izvan kolovoza za izgradnju pomoćnih objekata koji služe javnoj cesti, parkirališta, autobuskih stajališta, benzinskih crpki, auto servisa, površina za zaustavljanje, parkiranje i isključivanje vozila, telefonskih govornica,
4. druge uvjete utvrđene Zakonom i propisima donesenim na osnovu Zakona.

Članak 24.

U postupku utvrđivanja uvjeta o uređenju prostora za izgradnju i rekonstrukciju javne ceste sudjeluje Ministarstvo.

Suglasnost za izgradnju i rekonstrukciju javnih cesta u postupku izdavanja urbanističke suglasnosti izdaje Ministarstvo.

Članak 25.

Ako se izgradnjom javne ceste predviđa i izgradnja komunalnih, vodoprivrednih i drugih objekata, tehnička dokumentacija mora obuhvatiti i te objekte i radove koji će se izvesti na površini odnosno ispod i iznad površine ceste.

Troškove izrade tehničke dokumentacije i izgradnje objekata iz stavka 1. ovog članka snosi investitor komunalnih, vodoprivrednih ili drugih objekata.

Članak 26.

Ako postojeću javnu cestu treba izmjestiti, dio ceste koji se izmješta mora se izgraditi po standardima koji odgovaraju kategoriji ceste, bez obzira na stvarno stanje u kome se cesta nalazi u trenutku izmještanja.

Troškove izmještanja ceste iz stavka 1. ovog članka snosi investitor objekta zbog kojeg se vrši izmještanje.

Članak 27.

U slučaju rekonstrukcije javne ceste imatelj instalacija na javnoj cesti su dužni o svom trošku izmjestiti te instalacije, odnosno prilagoditi ih nastalim promjenama, ako aktom o davanju suglasnosti za postavljanje tih instalacija ili ugovorom između imatelja instalacija i Uprave za ceste nije drugačije uređeno.

Investitor radova na rekonstrukciji javne ceste dužan je najmanje tri mjeseca ranije izvjestiti imatelje instalacija o početku radova na rekonstrukciji javne ceste i omogućiti im uvid u tehničku dokumentaciju.

Članak 28.

Ako se novoizgrađena ili rekonstruirana cesta križa ili priključuje na postojeće ceste koje imaju makadamski kolovoz, postojeće ceste se moraju izvesti sa suvremenim kolovoznim zastorom u dužini od najmanje 20 metara, računajući od mjesta križanja ili priključivanja.

Troškove izgradnje, odnosno rekonstrukcije mjesta križanja ili priključivanja iz stavka 1. ovog članka, odnosno izvođenjem suvremenog kolovoznog zastora iz stavka 2. ovog članka, snosi investitor ceste koji je prouzročio te troškove.

Članak 29.

Za izgrađene i rekonstruirane javne ceste obvezan je tehnički prijem, sukladno odredbama posebnog propisa o građenju.

U sastav komisije za tehnički pregled izgrađene i rekonstruirane javne ceste ulaze i predstavnici Ministarstva prometa i veza.

Članak 30.

Ako je do križanja ceste i željezničke pruge došlo zbog izgradnje ili rekonstrukcije ceste, troškove izgradnje nadvožnjaka, podvožnjaka ili mjesta križanja uređaja za zaštitu snosi investitor izgradnje ceste.

Ako je do križanja ceste i željezničke pruge došlo zbog izgradnje ili rekonstrukcije željezničke pruge, troškove izgradnje nadvožnjaka, podvožnjaka ili mjesta križanja i uređaja za zaštitu snosi investitor izgradnje željeznička pruga.

Izgrađeni nadvožnjaci, odnosno podvožnjaci iz stavka 1. i 2. ovog članka pripadaju cesti ili željeznici zavisno od toga da li je njima cesta ili željeznička pruga.

Članak 31.

Križanje ceste sa željezničkom prugom vrši se usmjeravanjem dvije ili više cesta na određeno zajedničko mjesto križanja.

Na mjestu križanja ceste sa željezničkom prugom moraju se osigurati trokutovi preglednosti pruge i cesta i poduzeti druge mjere osiguranja propisane zakonima o cestovnom i željezničkom prometu.

Članak 32.

Poslovi vezani za održavanje i zaštitu javnih cesta odvojeni su od poslova vezanih za izgradnju i rekonstrukciju javnih cesta.

Uprava za ceste izravno ne izvodi radove izgradnje rekonstrukcije i održavanja javnih cesta.

Izvođenje radova izgradnje, rekonstrukcije i održavanja javnih cesta Uprava za ceste ustupa pravnim i fizičkim osobama koja su specijalizirana i opremljena za te poslove.

IV. UVJETI PROMETA I MJERE ZAŠTITE JAVNIH CESTA

Članak 33.

Prijevoz vozilima koja prazna ili zajedno sa teretom prelaze dozvoljenu težinu, osovinski tlak ili dimenzije, odnosno granice dozvoljenog opterećenja na javnim cestama, smatra se izvanrednim prijevozom.

Prijevoz vozilima iz stavka 1. ovog članakka može se obaviti samo uz dozvolu za izvanredni prijevoz, ako stanje javne ceste i prometa na njoj to dozvoljava.

Dozvola za izvanredni prijevoz može se izdati samo za prijevoz nedjeljivog tereta, ako se ovaj prijevoz ne može obaviti drugim prijevoznim sredstvima.

Uvjeti i način na koji se izvanredni prijevoz može obaviti utvrđuje se u dozvoli za izvanredni prijevoz.

Dozvolu za izvanredni prijevoz na javnoj cesti izdaje Uprava za ceste.

Način i uvjete obavljanja izvanrednog prijevoza, postupak izdavanja dozvole, način nadzora osovinskog pritiska, ukupno dozvoljena masa i dimenzija vozila na javnim cestama regulira se Odlukom o utvrđivanju uvjeta za vršenje izvanrednog prijevoza i visini naknade za izvanrednu uporabu cesta, kojeg donosi Vlada.

Članak 34.

Troškove izvanrednog prijevoza kao što su: trošak izdavanja dozvole za izvanredni prijevoz, trošak poduzimanja posebnih mjera osiguranja za izvanredni prijevoz (podupiranje mostova, ojačanje objekata i pratnja) i naknadu za izvanredan prijevoz snosi podnositelj zahtjeva.

Članak 35.

Kontrolu osovinskog tlaka, ukupne dozvoljene mase i dimenzija vozila na javnim cestama obavlja Uprava za ceste, a po potrebi i uz nazočnost predstavnika Ministarstva unutarnjih poslova Županije.

Ako se prilikom kontrole iz stavka 1. ovog članakka ustanovi da se obavlja izvanredni prijevoz, bez dozvole za izvanredni prijevoz, prijevoznik je dužan platiti naknadu za pređeni put bez dozvole za izvanredni prijevoz, a kada ispuni uvjete za dobijanje dozvole za izvanredni prijevoz, dužan je platiti troškove i naknadu iz predhodnog članakka ovog Zakona za nastavak izvanrednog prijevoza.

Ako se kontrolom iz stavka 1. ovog članakka utvrdi, da masa vozila, njegovo osovinsko opterećenje ili dimenzije prelaze dozvoljene veličine, a prijevoz se obavlja bez dozvole za izvanredni prijevoz, vozilo se isključuje iz prometa, a prijevoznik je radi izvršenog preopterećenja ceste za pređeni put dužan platiti deseterostruki iznos utvrđene naknade za izvanredni prijevoz na javnim cestama.

Prijevoznik može nastaviti prijevoz nakon što Ministarstvu plati naknadu iz stavka 3. ovog članakka, te kad dobije dozvolu za izvanredni prijevoz ili uskladi ukupnu masu vozila i njegovo osovinsko opterećenje sa propisanim normativima.

Članak 36.

Pravna ili fizička osoba, zbog čije djelatnosti dolazi do prekomjerne uporabe javne ceste, dužni su platiti naknadu za prekomjernu uporabu javne ceste.

Mjerila za utvrđivanje prekomjerne uporabe javne ceste utvrđuje ministarstvo.

Prilikom utvrđivanja mjerila za prekomjernu uporabu javne ceste mora se voditi računa o djelatnosti i učestalosti prijevoza vozilima određene pravne ili fizičke osobe i opterećenju javne ceste.

Članak 37.

Pod priključkom i prilazom na javnu cestu, u smislu ovog Zakona, smatra se spoj javne ceste i svih površina sa kojih se vozila direktno uključuju u promet na javnu cestu.

Križanje javnih cesta međusobno ne smatra se, u smislu ovog Zakona, priključkom i prilazom na javnu cestu.

Priključak i prilaz na javnu cestu smije se izvesti samo na osnovu odobrenja Uprave za ceste.

Uvjete za projektiranje i izgradnju priključaka i prilaza iz stavka 1. ovog članka utvrđuje ministarstvo.

Članak 38.

Utvrđivanje lokacije, te minimalne uvjete za projektiranje i uređenje autobusnih stajališta propisuje ministarstvo.

Članak 39.

U postupku utvrđivanja uvjeta uređenja prostora za izgradnju i rekonstrukciju objekata i instalacija na javnoj cesti i unutar zaštitnog pojasa javne ceste sudjeluje Uprava za ceste.

Uvjetima uređenja prostora iz stavka 1. ovog članka za objekte, odnosno instalacije, koji se nalaze na javnoj cesti odnosno unutar zemljišnog pojasa javne ceste utvrđuje se, način, dinamika, te rokovi izrade tih radova.

Članak 40.

U blizini križanja dviju cesta u razini ili križanja cesta sa željezničkom prugom u nivou ili na unutarnjim stranama cestovnog zavoja, ne smije se saditi drveće, grmlje ili visoke poljske kulture, postavljati naprave, ograde ili drugi predmeti koji onemogućavaju preglednost na cesti odnosno na željezničkoj pruzi (trokut preglednosti).

Vlasnici, odnosno korisnici ili posjednici zemljišta dužni su na zahtjev Uprave za ceste ukloniti drveće, grmlje, visoke poljske kulture, naprave, ograde i druge predmete iz trokuta preglednosti.

Ako vlasnik, odnosno korisnik ili posjednik zemljišta iz stavka 2. ovog članka ne postupi po zahtjevu, Uprava za ceste će izvršiti radove za osiguranje preglednosti na javnoj cesti na teret vlasnika, odnosno korisnika ili posjednika zemljišta.

Članak 41.

Širina zaštitnog pojasa u kojem se ne smiju graditi i podizati željezare, tvornice cementa i vapna, kao i drugi industrijski objekti koji zagađuju okolinu (nečista industrija)

otvoreni rudnici, kamenolomi i šljunkare, te graditi umjetna jezera i ribnjaci, iznosi za regionalnu cestu najmanje 40 metara, a za lokalnu cestu najmanje 30 metara.

Širina zaštitnog pojasa za objekte iz stavka 2. ovog članakka, i dalekovode, iznosi za regionalnu i lokalnu cestu najmanje 10 metara.

Širina zaštitnog pojasa izvan naseljenih mjesta za javne ceste određene u stavku 1. i 2. ovog članakka ne može biti manja od polovice visine objekta iz stavka 1. i 2. ovog članakka.

Širina zaštitnog pojasa računa se od zemljišnog pojasa s obje strane ceste.

Članak 42.

U naseljenim mjestima i brdovitim predjelima može se dozvoliti građenje objekata i postrojenja iz članakka 41. stavak 1. ovog Zakona i u zaštitnom pojasu javne ceste, osim autoceste, ali ne bliže od 20 metara od vanjskog zemljišnog pojasa.

U naseljenim mjestima i brdovitim predjelima može se dozvoliti građenje objekata i postrojenja iz članakka 41. stavak 1. ovog Zakona i u zaštitnom pojasu javne ceste od 5 metara od regionalne i lokalne ceste, računajući od vanjskog ruba zemljišnog pojasa.

U već izgrađenom naseljenom mjestu može se dozvoliti građenje objekata iz članakka 41. stavak 3. ovog Zakona na regulacijskoj liniji (građevinskom pravcu) javne ceste.

Opravdanost građenja objekata prema stavku 1. do 4. ovog članakka ocjenjuje organ koji utvrđuje uvjete uređenja prostora za te objekte.

Članak 43.

Zabranjeno je poduzimati bilo kakve radove ili radnje na javnoj cesti i njenom zemljišnom pojasu odnosno zaštitnom pojasu bez suglasnosti Uprave za ceste.

Ako se na javnoj cesti izvede ili izvedu radovi ili radnje koje mogu oštetiti javnu cestu ili ugroziti sigurnost prometa na njoj, Uprava za ceste dužna je poduzeti sve mjere za otklanjanje opasnosti za oštećenje ceste i sigurnosti prometa na njoj.

U slučaju iz stavka 2. ovog članakka, Uprava za ceste će obustaviti radove ili radnje iz stavka 2. ovog članakka i naložiti plaćanje troškova.

Troškove poduzimanja mjera iz stavka 2. ovog članakka snosi izvođač radova, odnosno naručilj radova, odnosno osobe koje izvode radove na javnoj cesti.

Športske priredbe i druge manifestacije na javnim cestama mogu se održavati uz suglasnost Uprave za ceste.

Članak 44.

Uprava za ceste dužna je osigurati: uklanjanje oštećenih i napuštenih vozila i drugih stvari sa javne ceste na sigurno mjesto, obavještavati javnost o stanju i prohodnosti javnih cesta, izvanrednim događanjima na njima i o meteorološkim uvjetima značajnim za odvijanje prometa na njima.

Način i obujam obavljanja aktivnosti iz stavka 1. ovog članakka uređuje se ugovorom između Uprave za ceste, Auto-moto kluba i Meteorološkog zavoda.

Članak 45.

Prometna signalizacija i oprema postavlja se na javnoj cesti na osnovu projektne dokumentacije.

Uprava za ceste vodi evidenciju-katastar sa podacima koji sadrži sve podatke vezane za javne ceste.

Način vođenja evidencije-katastra podataka propisat će se posebnim Pravilnikom koji donosi ministar uz suglasnost zamjenika ministra.

Za ceste koje su izgrađene do dana stupanja na snagu ovog Zakona, a nemaju prometne dokumentacije, mjerodavno je postojeće stanje prometne signalizacije i opreme.

Uprava za ceste uz suglasnost ministra, ovlaštena je izmjeniti prometni projekat iz stavka 1. ovog članakka odnosno postojeće stanje iz stavka 3. ovog članakka.

Za svaki zahvat na javnoj cesti mora se postaviti odgovarajuća prometna signalizacija i oprema.

Članak 46.

Osim propisanih prometnih znakova iz članakka 45. ovog Zakona na cesti je dozvoljeno postavljanje znakova, informacija kojima se upućuje na spomenike kulture, povjesne i prirodne znamenitosti, reklame, upozorenja i upute vozačima te na prostore i objekte koji su u neposrednoj vezi sa prometom i turizmom.

Znakovi informiranja iz stavka 1. ovog članakka postavljaju se na osnovi odobrenja Uprave za ceste.

Nadzor nad postavljanjem znakova iz stavka 1. ovog članakka obavlja Uprava za ceste, a troškove postavljanja i održavanja tih znakova snosi naručilj radova.

Pravilnik o postavljanju znakova o informacijama na cestama donosi ministar uz suglasnost zamjenika ministra.

Članak 47.

Uprava za ceste, obavlja javna ovlaštenja kada izdaju:

- dozvolu za izvanredni prijevoz iz članakka 33. ovog Zakona;
- odobrenje za izgradnju priključka odnosno prilaza na javnu cestu iz članakka 37. ovog Zakona;
- odobrenje za postavljanje znakova informiranja iz članakka 46. ovog Zakona;
- posebne uvjete za izgradnju objekata i instalacija iz članakka 41. ovog Zakona;
- suglasnost za radnje i aktivnosti na javnoj cesti i njenom zaštitnom pojasu iz članakka 41. ovog Zakona.

Protiv upravnih akata iz stavka 1. ovog članakka može se podnijeti žalba Ministarstvu.

V. FINANCIRANJE JAVNIH CESTA

Članak 48.

Financijska sredstva za održavanje, zaštitu, rekonstrukciju i izgradnju javnih cesta osiguravaju se:

1. godišnjim naknadama za uporabu cesta što se plaćaju za cestovna motorna i priključna vozila;
2. naknadama za ceste što se plaćaju na cestovna motorna vozila s pogonom na plin (butan, propan i sl.);
3. naknadama za ceste iz maloprodajne cijene nafte i naftnih derivata
4. posebnim naknadama za uporabu javnih cesta i određenih objekata na cestama (most, vijadukt, tunel i sl.);
5. naknadama za ceste na inozemna cestovna motorna i priključna vozila;
6. naknadama za ceste što se plaćaju za izvanrednu uporabu javnih cesta (izvanredni prijevoz);
7. naknadama za ceste što se plaćaju za prekomjernu uporabu javnih cesta zbog opterećenja i učestalnosti vozila;
8. naknadama za korištenje cestovnog zemljišta;
9. naknadama za korištenje objekata na temelju dobivene koncesije;
10. domaćim i inozemnim donacijama;
11. sredstvima domaćih i stranih ulagača;
12. sredstvima ostvarenim od pratećih djelatnosti;
13. kreditnim sredstvima iz domaćih i inozemnih izvora;
14. iz proračuna;
15. drugim sredstvima osiguranim po posebnim propisima.

Članak 49.

Visina naknade iz članakka 48. točka 1., 7. i 8. ovog Zakona utvrđuje Vlada Županije.
Visinu naknade iz članakka 48. točka 4., 5., i 6. ovog Zakona utvrđuje Ministarstvo.
Visinu naknade iz članakka 48. točka 9. utvrđuje se ugovorom o koncesiji.

Članak 50.

Sredstva ostvarena iz izvora navedenih u članakku 48. ovog Zakona osim sredstava iz točke 9. prihod su Ministarstva prometa i veza Županije, a evidentirat će se u proračunu Županije.

Sredstva iz stavka 1. ovog članakka namjenska su i koristit će se isključivo za održavanje, zaštitu, rekonstrukciju i izgradnju javnih cesta.

Članak 51.

Posebna naknada iz članakka 48. točke 4. ovog Zakona može se uvesti:

1. za uporabu javne ceste ili dijela javne ceste, ako na istom pravcu postoji paralelna javna cesta sa suvremenim kolnikom;
2. za uporabu mosta, vijadukta ili tunela izgrađenog radi skraćanja trase postojeće javne ceste ako je moguć javni promet na postojećoj dužnoj traci te javne ceste;

3. za uporabu mosta izgrađenog radi povezivanja dviju javnih cesta preko rijeke i kanjona.

Odredbe iz stavka 1. ovog članka primjenjuju se i na ceste i cestovne objekte za koje je izdana dozvola za korištenje (koncesija) i koji su izgrađeni sredstvima domaćih i inozemnih ulagača.

Posebnu naknadu iz stavka 1. i 3. ovog članka dužna su plaćati pravne i fizičke osobe.

Ako pravna i fizička osoba odbije platiti posebnu naknadu iz stavka 2. ovog članka za pređeni put, dužna je platiti dvostruki iznos od utvrđene naknade.

Članak 52.

Naknada iz članka 48. točka 1. ovog Zakona ne plaća se na:

1. vozila oružanih snaga F BiH;
2. vozila organa unutarnjih poslova;
3. vozila službe "Pomoć i informacije";
4. motorna vozila inozemnih diplomatskih i konzularnih predstavništava, ako je oslobađanje od ove naknade predviđeno međunarodnim sporazumom ili ako postoji reciprocitet;
5. vozila hitne pomoći;
6. vozila vatrogasnih postrojbi;
7. putnički automobil invalidnih osoba sa 100% procenata tjelesnog oštećenja.

VI. KONCESIJA NA JAVNIM CESTAMA

Članak 53.

Stranoj ili domaćoj pravnoj ili fizičkoj osobi može se izdati odobrenje za izgradnju, vođenje i iskorištavanje cesta i cestovnih objekata te dozvola za korištenje (koncesija cesta i cestovnih objekata) na način i pod uvjetima utvrđenim posebnim Zakonom.

Strane ili domaće pravne ili fizičke osobe su dužne nadoknaditi štetu korisniku cesta odnosno cestovnog objekta iz stavka 1. ovog članka ukoliko je šteta prouzrokovana stanjem cesta ili objekata.

VII. NADZOR I INSPEKCIJA JAVNIH CESTA

Članak 54.

Upravni nadzor o provedbi ovog Zakona i propisa donešenih na temelju ovog Zakona obavlja Ministarstvo.

Članak 55.

Inspeksijski nadzor nad izvršavanjem ovog Zakona i drugih propisa iz oblasti cestovne infrastrukture obavlja Županijska i općinska inspekcija za ceste, odnosno Županijska inspekcija za promet, a sukladno sa ovim Zakonom i posebnim propisima.

Članak 56.

Inspekcija prometa i Inspekcija za ceste obavlja inspeksijske poslove koji se odnose na javne ceste, promet na javnim cestama, cestovne objekte date na korištenje odnosno na izgradnju, vođenje i iskorištavanje.

Članak 57.

U obavljanju inspeksijskih poslova javnih cesta, inspektor cesta ovlašten je i dužan:

a) pregledati

1. stanje javnih cesta;
2. radove na održavanju javnih cesta;
3. radove koji se obavljaju u zaštitnom pojasu javnih cesta;
4. radove i tehničku dokumentaciju u svezi sa održavanjem javnih cesta;
5. obavljanje upravnih i stručno tehničkih poslova na javnim cestama;
6. obavljanje poslova zaštite i čuvanja javnih cesta;
7. planove, programe, ugovore i ostalu dokumentaciju koja se odnosi na održavanje zaštitu javnih cesta;

b) narediti

1. privremenu obustavu radova koji se izvode na javnim cestama ili njihovom zaštitnom pojasu suprotno odredbama ove uredbe, tehničkim propisima, standardima i normativima;
2. otklanjanje nedostataka na javnim cestama koji ugrožavaju sigurnost prometa na njima.
Inspeksijske poslove na lokalnim cestama obavlja općinski inspektor za ceste.

Članak 58.

U obavljanju inspeksijskih poslova na javnim cestama, inspektor prometa ovlašten je i dužan:

1. privremeno zabraniti odvijanja prometa na javnim cestama ili njihovom dijelu ako utvrdi da se na njima ne može sigurno odvijati promet;
2. obustaviti promet cestovnim motornim vozilima, koja zbog svojih tehničkih svojstava ili načina na koji obavljaju prijevoz mogu nanijeti štetu javnoj cesti ili njenom dijelu kada je njihov promet na cesti u suprotnosti s važećim propisima;
3. privremeno isključiti cestovno motorno vozilo iz prometa na javnoj cesti kada utvrdi da ukupna masa vozila, ili njegovo osovinsko opterećenje prelazi dozvoljene veličine u pogledu ukupne mase i osovinskog opterećenja.

Članak 59.

Inspektor prometa i inspektor cesta ovlaštene su poduzimati i druge mjere u skladu sa ovim Zakonom i drugim propisima.

Članak 60.

Propis o legitimaciji inspektora prometa i inspektora cesta donosi ministar za suglasnost zamjenika ministra.

Članak 61.

Pravne osobe i građani, čije je poslovanje podvrgnuto nadzoru inspektora prometa i inspektora za ceste dužni su na njegov zahtjev i u datom roku dostaviti podatke i dokumentaciju koji su mu potrebni za obavljanje nadzora.

Članak 62.

Protiv rješenja inspektora prometa i inspektora cesta može se uložiti žalba Ministarstvu.

Rješenje Ministarstva konačno je u upravnom postupku.

VIII. KAZNENE ODREDBE

Članak 63.

Novčanom kaznom od 100 do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako obavlja izvanredni prijevoz bez dozvole (članak 33.);
2. ako izvede priključak i prilaz bez odobrenja (članak 37.);
3. ako radnjom iz stavka iz članakka 40. stavak 1. ovog Zakona onemogući preglednost na javnoj cesti odnosno u blizini križanja dviju cesta sa željezničkom prugom u razini odnosno ako ne postupi sukladno sa zahtjevom Uprave za ceste;
4. ako poduzima radnju ili aktivnost na javnoj cesti i njezinom zemljišnom pojasu protivno odredbi članakka 43. stavak 1. ovog Zakona;
5. ako postavi znak informacije protivno odredbi iz članakka 46. ovog Zakona;
6. ako sredstva prikupljena naplatom naknade iz članakka 48. točka 3. ovog Zakona ne uplaćuje na žiro račun Ministarstva;
7. ako odbije platiti posebnu naknadu za uporabu javne ceste iz članakka 51. ovog Zakona;
8. ako inspektor prometa i inspektor cesta ne dozvoli pregled stanja javnih cesta, radova na održavanju javnih cesta, radova koji se obavljaju u zaštitnom pojasu javnih

- cesta, tehničke dokumentacije u svezi sa održavanjem javnih cesta, obavljanje upravnih i stručno-tehničkih poslova na javnim cestama i obavljanje poslova zaštite i čuvanja javnih cesta (članak 57. i članak 58. ovog Zakona);
9. ako privremeno ne obustavi radove koji se izvode na javnim cestama ili njihovom zaštitnom pojasu protivno odredbama ovog Zakona, tehničkim propisima, standardima i normativima (članak 58. stavak 1. ovog Zakona);
 10. ako ne otkloni nedostatke na javnim cestama koji ugrožavaju sigurnost prometa na njima (članak 57. stavak 1. točka b2.);
 11. ako ne poduzme mjere privremene zabrane odvijanja prometa na javnim cestama ili na njihovom djelu ako se na njima ne može sigurno odvijati promet (članak 57. stavak 1. točka b3.)
 12. ako ne obustavi promet cestovnim motornim vozilima, koja zbog svojih tehničkih svojstava ili načina na koji obavljaju prijevoz mogu nanijeti štetu javnoj cesti ili njenom dijelu kada je njihov promet na cesti u suprotnosti sa važećim propisima (članak 58. stavak 1. točka 2.);
 13. ako na zahtjev inspektora cestovnog prometa i cesta ne dostavi podatke i dokumentaciju koji su potrebni za obavljanje poslova iz njegove nadležnosti (članak 61.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovog članakka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 100 do 1.000 KM.

Novčanom kaznom od 10 do 500 KM. za prekršaj iz stavka 1. izuzev točke 6. ovog članakka, kaznit će se fizička osoba.

Za prekršaj iz stavka 1. točka 6. ovog članakka u ponovljenom slučaju uz novčanu kaznu može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti prodaje motornog benzina i plinskog ulja na području Županije.

XI. PRIJELAZNE ODREDBE

Članak 64.

Podzakonski akti i prateći propisi za provedbu ovog Zakona donijet će se u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 65.

Do donošenja novog akta o kategorizaciji javnih cesta u županiji, primjenjivat će se postojeće kategorije cesta.

Članak 66.

Danom stupanja na snagu ovog Zakona na području Županije prestat će se primjenjivati Zakoni i uredbe koji su do sada regulirali ovu oblast.

Ostali propisi koji reguliraju ovu oblast primjenjivat će se ukoliko nisu u suprotnosti sa odredbama ovog Zakona.

Do donošenja novih podzakonskih akata iz ovog Zakona primjenjivat će se podzakonski akti koji su trenutno na snazi.

Članak 67.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „, Narodnim novinama Hercegovačko-neretvanske županije“.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
HERCEGOVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA
- S K U P Š T I N A -

Broj: _____
Mostar,

P r e d s j e d n i k
Ljubo Zovko, dipl. iur.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona o cestama je u članakku 16. stavak 1. točka d i članakku 17. stavak 1. Ustava Hercegovačko-neretvanske županije.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Razlog za donošenje Zakona o cestama proizlazi iz činjenice da je ova materija do sada bila regulirana većim brojem propisa, što je predstavljalo značajne probleme u svezi sa sveukupnom problematikom cesta na području Županije, kako u organizacijskom tako i financijskom pogledu.

III. OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ODREDBI ZAKONA

U poglavlju I. od članakka 1.- 6. sadržane su opće odredbe kojima su definirane javne ceste, razvrstavanje i kategorizacija cesta.

U poglavlju II. od članakka 6. - 12. propisana je nadležnost županijske Uprave za ceste, rukovođenje Upravom za ceste, ovlaštenja Uprave za ceste za zatvaranje javne ceste za promet kao i obveza nakanade za štete korisniku javne ceste.

U poglavlju III. od članakka 12. - 33. regulirana su pitanja održavanja, zaštite, rekonstrukcije i izgradnje javnih cesta na području Županije. Definirani su poslovi tekućeg i pojačanog održavanja cesta, donošenje strategije razvoja cesta, program građenja, postupak utvrđivanja uvjeta uređenja prostora za izgradnju cesta, križanje cesta i tehnički prijam izgrađenih i rekonstruiranih cesta.

U poglavlju IV. od članakka 33. - 48. predviđene su odredbe kojima se regulira izvanredni prijevoz te postupak izdavanja dozvola za izvanredni prijevoz kao i kontrola izvanrednog prijevoza od strane Uprave za ceste. Regulirana su pitanja širine zaštitnog pojasa

u kojima se ne smiju graditi i podizati pojedini objekti, te nadležnosti Uprave za ceste u smislu obavljanja javnih ovlaštenja, te postavljanja znakova informiranja.

U poglavlju V. od članakka 48. - 54. regulirana su pitanja financiranja javnih cesta u smislu osiguranja financijskih sredstava za održavanje, zaštitu, rekonstrukciju izgradnje javnih cesta. Također su propisane nadležnosti Vlade i ministra prometa i veza Županije za utvrđivanje visine pojedinih naknada.

U poglavlju VI. članak 54. propisuje postupak za izdavanje odobrenja za koncesije na javnim cestama.

U poglavlju VII. od članakka 54. - 63. reguliran je nadzor i ovlaštenje inspektora prometa i inspektora za ceste na javnim cestama, kao i upravni postupak po žalbi protiv rješenja inspektora.

U poglavlju VIII. u članakku 63. propisane su kazne za pravne i fizičke osobe kao i za odgovorne osobe u pravnim osobama za pojedine prekršaje.

U poglavlju IX. od članakka 64. - 67. predviđene su prijelazne i završne odredbe, kao i stupanje na snagu ovog Zakona.

IV. FINANCIJSKA SREDSTVA

Za provedbu ovog Zakona potrebno je osigurati financijska sredstva iz proračuna Županije.

